

Woordenlijst

Categorieën: biologie en algemeen

Aantreffen	Iets of iemand toevallig zien. <i>Als je iemand aantreft, ontmoet je iemand zonder dat je dat van tevoren hebt afgesproken.</i>	17
Afbeelding (afb.), de	Het plaatje. <i>Als in een boek geen afbeeldingen te zien zijn, dan zitten er geen plaatjes in.</i>	27
Afkomstig	Waar iets of iemand vandaan komt. <i>Als een tapijt afkomstig is uit India, dan is het daar gemaakt.</i>	43
Als het ware	Net alsof. <i>In dit oude kasteel loop je als het ware in een andere tijd rond. Het lijkt net alsof je in de middeleeuwen bent.</i>	17
Behoren (bij/tot)	Horen bij. <i>Als je behoort tot de winnaars van een loterij, dan heb je net als de andere winnaars iets gewonnen.</i>	14
Belemmering, de	Hindernis. <i>Door een belemmering kun je niet alles meer doen wat je wilt.</i>	30
Bevruchten	Bevruchten is het binnendringen van een zaadcel in een eikel waardoor een nieuw leven kan gaan groeien.	43
Cel, de	1. Cellen zijn heel kleine deeltjes waaruit alle levende wezen zijn opgebouwd.	57
	2. Klein kamertje in een gevangenis waar iemand in kan worden opgesloten.	32
Deling, de	Splitsing in twee of meer stukken. <i>Bij biologie is een deling een splitsing van cellen of planten. Als je een deling bij wiskunde moet maken, moet je een getal splitsen in een gegeven aantal stukken.</i>	57

In deze woordenlijst vind je alleen de betekenis die hoort bij dit verhaal. De cijfers verwijzen naar de bladzijde waar het woord voor het eerst voorkomt.

Dieet, het	Een speciale voeding. <i>Als je een dieet volgt, eet je speciale dingen om bijvoorbeeld gezond te blijven of om af te vallen.</i>	6
Divers	Verschillend. <i>In de kantine zijn diverse belegde broodjes te koop, dus kun je kiezen uit verschillende broodjes.</i>	21
Doorheen	Als je door de controle heen komt, is de controle klaar en mag je doorlopen.	48
Gunstig	Goed, positief. <i>Een gunstige uitslag is een goede uitslag.</i>	39
Heen en weer	In beide richtingen, van de ene naar de andere kant en weer terug. <i>Als je heen en weer loopt, dan loop je een klein stukje en dan weer terug.</i>	16
In aanraking met	In contact met. <i>De meeste mensen willen liever niet in aanraking komen met de politie.</i>	37
Indelen in	In bepaalde stukken verdelen. <i>Bijna ieder boek is ingedeeld in een aantal hoofdstukken.</i>	49
Inkepen	Diepe sneden in hout of een stengel maken, zodat het makkelijk te buigen of te splitsen is.	56
Insect, het	Een diersoort. <i>Op aarde zijn heel veel verschillende soorten insecten, zoals kevers, vlinders, mieren en bijen.</i>	16
Kiem, de	Een kiem is het begin van iets wat groeit.	43
Kleurstof, de	Middel dat kleur geeft aan een stof of aan een voedingsmiddel. <i>In felgekleurde snoepjes zitten vaak kunstmatige kleurstoffen.</i>	54

Knop, de	Het begin van een bloem of een blad. <i>Als een bloem in de knop staat, bloeit hij nog niet.</i>	16
Kruid, het	Plant die bij het koken gebruikt wordt om de smaak te verbeteren. <i>Als je kruiden gebruikt in de soep, dan wordt die lekkerder.</i>	
	Van kruiden kun je ook thee zetten.	7
Langwerpig	Lang van vorm. Een snijplank is bijvoorbeeld meestal niet rond of vierkant maar langwerpig.	43
Mannelijk	Kenmerkend voor mannen. <i>Als mannelijke eigenschap wordt vaak kracht genoemd.</i>	42
Natekenen	Precies hetzelfde tekenen als het voorbeeld. <i>Het kopje is heel precies nagetekend.</i>	29
Nut, het	Het doel of het belang. <i>Het heeft weinig nut om je regenjas mee te nemen als de zon de hele dag schijnt.</i>	30
Omgeven door	Omringd door. <i>Als iets omgeven is door bomen, dan zijn er aan alle kanten bomen.</i>	38
Ondersteboven	Op z'n kop. <i>Het schilderij hangt ondersteboven aan de muur.</i>	32
Onderverdelen in	In delen splitsen. <i>Als je een krant bekijkt, zie je dat de tekst onderverdeeld is in kolommen.</i>	52
Ontwikkelen (zich)	Beter in iets worden, trainen. <i>Hij heeft zich ontwikkeld tot een geweldige tekenaar.</i>	31
Oordeel, het	Mening, wat je van iets vindt. <i>Als je een oordeel hebt over bijvoorbeeld een film, dan vind je daar iets van.</i>	37
Ordening, de	Rangschikking. <i>Als je een ordening in je boekenkast wilt aanbrengen, kun je de boeken rangschikken op alfabet.</i>	53

Overdragen	Als iets overgedragen wordt, wordt het van de ene plaats naar de andere gebracht.	44
Plantaardig	Als iets plantaardig is, is het gemaakt van planten.	57
Pompen	Verplaatsen van vloeistof of gas. <i>Als je fietsband leeg is, moet je er lucht in pompen.</i>	56
Praktisch	Bijna. <i>Er is praktisch geen wind.</i>	31
Prikkeldraad, het	IJzerdraad met scherpe punten. <i>Als je over een hek met prikkeldraad klimt, kan je kleding stuk gaan.</i>	32
Prompt	Onmiddellijk, meteen. <i>Bij iedere mop kreeg hij prompt een lachbui.</i>	13
Sap, het	De vloeistof die in planten en vruchten zit.	21
Schepping, de	Dat wat gemaakt is, de creatie. <i>'De Nachtwacht' is een schepping van de schilder Rembrandt.</i>	51
Scheuren	Uit elkaar trekken, zodat er twee of meer delen ontstaan. <i>Bijvoorbeeld: een brief in stukken scheuren.</i>	25
Spuiten	Sproeien. <i>De tuinslang is te kort om de hele tuin nat te spuiten.</i>	35
Stam, de	Rechttopstaand deel van een boom met wortels en takken. <i>Uit een stam kunnen planken worden gezaagd.</i>	57
Steel, de	Stengel van een plant.	25
Stek, de	Een stek is een afgesneden takje of stukje plant dat is afgesneden om uit te groeien tot een nieuwe plant.	22
Stengel, de	Deel van een plant waar bladeren en bloemen aan komen. <i>Als je bloemen in een vaas zet, moet je de stengels eerst schuin afsnijden.</i>	23

Stevigheid, de	De sterkte, de degelijkheid. <i>Als een kussen in je rug stevigheid biedt, dan kun je er goed tegenaan leunen.</i>	26
Tegenover	Aan de overkant. <i>Als je tegenover iemand aan tafel zit, dan zit hij of zij aan de overkant van de tafel.</i>	9
Telkens	Steeds weer. <i>Als iets telkens gebeurt, gebeurt het steeds opnieuw.</i>	14
Thema, het	Onderwerp. <i>Op school kan het thema van biologie bijvoorbeeld de voortplanting zijn.</i>	26
Troebel	Niet helder. <i>Als water troebel is, kun je er niet doorheen kijken.</i>	26
Type, het	Iemand met bepaalde kenmerken. <i>Bijvoorbeeld: een gezellig type.</i>	29
Uitgebloeid	Een plant is uitgebloeid als er geen bloemen meer aan zitten.	31
Uitgebreid	Uitvoerig, met veel details. <i>Als je een onderwerp uitgebreid wilt bestuderen, moet je er veel over lezen.</i>	13
Uitlopen	Nieuwe takken en blaadjes krijgen. <i>Als het voorjaar is, beginnen de bomen uit te lopen.</i> Uitlopen betekent ook 'weggaan uit'. <i>Als je een huis uitloopt, dan ga je weg.</i>	19
Vanwaar	Waarom. <i>Als iemand plechtig praat, kan hij zeggen: Vanwaar die vraag?</i>	45
Verbruiken	Opmaken door te gebruiken. <i>Als je met een auto rijdt die voor een paar kilometer veel benzine nodig heeft, dan verbruikt die auto veel benzine.</i>	33
Verkleuren	Een andere kleur krijgen. <i>Als de bladeren aan de bomen verkleuren, weet je dat het herfst is.</i>	40

Vermeerderen	Er een groter aantal van maken. <i>Als de bevolking vermeerdert met 10%, komen er 10% meer mensen bij.</i>	57
Versmelten	In elkaar opgaan. <i>Als een zaadcel met een eicel versmelt, ontstaat er nieuw leven.</i>	43
Verspreiding, de	Verplaatsing over een groter gebied. <i>Bijvoorbeeld: De folders worden vanuit Leeuwarden verspreid over de hele provincie Friesland.</i>	44
Vertakken (zich)	Zich in takken splitsen van bomen. <i>Als bomen zich vertakken, komen er nieuwe takken bij.</i>	31
Vervoer, het	Transport van de ene naar de andere plaats. <i>Als het openbaar vervoer goed geregeld is, kun je met de trein naar Den Haag en dan met de tram naar Scheveningen.</i>	60
Verzamelen	Sparen. <i>Als je bijvoorbeeld postzegels verzamelt, dan wil je graag zoveel mogelijk postzegels hebben.</i>	17
Vlies, het	Een vlies is een dun laagje op een vloeistof, denk aan een vliesje gestolde jus. Het kan ook een dun laagje om iets heen zijn, bijvoorbeeld om een pinda.	26
Voeden	1. Eten geven. <i>Als je een klein baby'tje hebt, moet je het heel vaak voeden.</i> 2. Je ergens vol door voelen. <i>Als je chocola eet, voedt dat; daar ben je snel vol van.</i>	11 33
Voordien	Eerder, vroeger. <i>Als iets voordien gezegd is, dan is het daarvoor ook al gezegd.</i>	49
Voorraad, de	Iets wat je bewaart om later te gebruiken. <i>Als de koffie in de aanbieding is, is het handig om een voorraad koffie te kopen.</i>	17

Voorzien van	Hebben, uitgerust zijn met. <i>Als een keuken voorzien is van alle gemakken, dan heeft die keuken veel handige apparaten.</i>	
	<i>Zoals een vaatwasser en een magnetron.</i>	34
Vormen (zich)	Ontstaan. <i>Er vormt zich elke jaar een kring van paddenstoelen in het gras.</i>	40
Vrijkomen	Uit de gevangenis komen. <i>Als een dief vrijkomt, mag hij de gevangenis verlaten.</i>	37
Vrijwel	Bijna. <i>Als je vrijwel nooit vrij hebt, moet je bijna altijd naar school of naar je werk.</i>	20
Vrouwelijk	Wat kenmerkend is voor vrouwen. <i>Als vrouwelijk kenmerk wordt vaak zorgzaamheid genoemd.</i>	42
Vrucht, de	Een vrucht is een eetbaar product van een boom of een struik. <i>Bijvoorbeeld: een appel, peer of braam.</i>	31
Wegschieten	Snel verdwijnen. <i>Als je iemand ziet wegschieten, dan zie je hem heel vlug wegrennen of verdwijnen.</i>	16
Worm, de	Glibberig, dun en ongewerveld dier. <i>Als je wilt uissen, moet je eerst wormen zoeken.</i>	16
Zaad, het	Klein korreltje van een plant waaruit een nieuwe, zelfde plant kan groeien.	43
Zaaien	Als je zaait, strooi je zaad van planten in de grond, zodat er nieuwe planten kunnen groeien.	43